Nr. 7. Neue Jüdische Zeitung. פיעטער יאהרגאנג.

נייע יידישע צייטונג

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען
מאנטאג
אונד דאנערסטאג.

פרענומעראציאנס-פרייזע:
גאנצעריג 7 פל. — קר.
האלבעריג „ 3 „ 50 „
פיערטעליריג „ 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאן
אונד אדמינים־טראציאן
בעפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
וואהין אויך דיא פרענומעראציאנס
געלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטע
ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

בשה בודאפעסט ו חשון — **Budapest, Montag 5. November 1883.** — שנת תרמ"ד לפ"ק.

ראהלינג שטאמקער, ווערדהאוא.

ווענן דער הונד זיעהט, דאס זיין הערר איהן ניכט אבווארדט, ווענן ער יעמאנדען אנבעללט, אונד נאך ראצ'לאכט, ווילל ער ווייס, דאס ער מעהר קריגע שרעקנג צום ביינסן האט, זא בעללט ער אים זא ווייטהנדער. פאן דעם געבעללע ווערדען אבער אללע הונדע דעם דאר־פעס רעבעללייס. אונד בע־גלייטען דען אנגעריפפענען מיט איהרעם געבעלל אונד נעשנאפפ. בין זיא פאן איינעם שטיינוארף געראפפען, אדער פאן איינעם פרינגל געשראנען, הילענד אין איהרע הנדה־הטטען זיך פערקרי־בען, אדהרע הונדע נאך־טרייבט זיא אבער באלד ווידער ראנ. פריש צו בעללען אונד זיך פרישע שרעקנג צו האללן. דאס בעוייזט דאס זיא נארדען זינד, אונד פאן נארדען דאס שאן שלמה המלך ע"ה געזאגט: „ווענן דיא דען נארדען אין איינעם מאר־זר צו־ברעשאפעט, זא ווירד ער דאך ניכט שיי־נען."

דיא דרייא נראפען הונדע ראהלינג שטאמקער אונד ווערדהאוא האבען זאן אפט בעשריעבען, זונד שאן זא אפט בעשעמט ווארדען, דאס זיא נור אללעם עהרגעפיהל פערראטען האבען מוסטען, ווענן זיא זיך נאך אן דיא אפפענטליכקייט וואנען. דיא פלאטע ע דעקס אבער ניכט דאס מייני־גונגען, אונד דאס אבען גענאנטע קרעבעלאפט לעבט ניכט דאס שטיפפען איבער דיא יזדען אונד דאס הטעגען אונדערער פלייגער הונדע. ראהלינג איזט פאן דען נראפטען געלעהרטען מענגערן, פאן יזדען אונד בריטטען, פאן בישאפען פ־אפעסאראען, זא זעלבסט פאן אבגעשריטטפנע וואר־דען; פון איזט אדם דאר דען איינען דער גאנצען וועלט בעוייזען ווארדען, דאס עי עבענזא אינזוים. מענד אדם בארהאפט איזט; איין עבענזא נראפטע פערלייהרט אלס לענגער, דער זיינע פארשיין איזט, זאגען מיט איינעם מייזיד (פארשין שוואר) בע־קרעפטיגען ווילל. אונד דאך איזט ער פ־פרד נעגע־גענוזען בייא דער אטטרעריבי־טען רעגיערונג איינצוקאמען, דאס זיא אזהן אונטער־שטיצען מאגע, דאס ער זיינע „ווערקע", זיינע „שריפטען" הער־אויסגעבען קאנגע. דיא אפטערדיכ־שע רעגיערונג איזט אבער צו ווייזע אונד צו גע־רעכט, אדס דאס דיא ראלבען הארעלומפפען העל־פען אללרלייע, זיינעם פאפיער מיט זיינעם גוזדעל צו בעשמוצען.

דיא אפטערדיכשע רעגיערונג האט אזהן ניכט נור אבגעווייזען, זאנדערן אזהן נעזאגט, מיט זיינען הטפטערען נעגען דיא זיהען אויפצוהאלטען; אונד אס עס ניכט מראגט, אונד אזהן זיינע גע־מיינען, אגזיבערן שטיפטערייא פארטפזהה. דיא דיסציפלינאר־אנטפערוכונג נעגען אזהן אנגעארד־נעט.

אונטער דעגיערונגען, דיא אזהן מיט קענגנ־נים אונד הייסבעגאפפט צום הארען נעשטעמט, פעלגט האבען, שטעהט אבען אן דר' פראנץ דע לישע אין אייזענ; אין מאנן, דער עבענזא נע־לעהרט איזט, אלס נערעכט. דיזעגר האט גיער־דינגס אינע בראשירע נעגען ראהלינג נעשריעבען דיא האט דען טיטעל: „נייעסטע טרומפעטטער (הלומות) דעס פראפעסאר ראהלינג איבער דיא בלוטגעגיטצע בייא דען יזדען." דעלשיש. דער ניכט נור אין שבטאנגע דעס הבראיאשען איזט, זאנדערן דער איך דיא נמרה, דען שלהן ערזה אונד דעזעגן אי־מוניטעט איזט נערעדע זא, וויא דיא בלעב־מארקע. דיא אין דער שטאדט דיא הונדע אויף דעם אהלזע הענגען, זאבאדד אבער דעזעג מאר־קע פעהלט. דארף דער שנרדער דען הונד פאנגען, דאנן העלפט אזהן אללעם שנאפפען, בעללען אונד צאפפעלן ניכט!

דיא עכספלאזיאָנען אין לאָנדאָן.

אם 30־טען 9־מ' אבענדס האבען אין לאנדאן, דער הייפטשטאדט פאן ענגלאנד שרעקליכע עקס־פלאזיאנען שטאטגעפונדען, דיא פאן פערבי־עכט־ריישען הערען בעלקעט ווארדען זינד. לאנדאן איזט זא גראס, דאס עס אויף איינער הענגע פאן 5 מי־לען זיר אויסדעהנט אונד 3 מיליאנען איינוואהנער צעהלט.

דא דיא ענגלענדער זעהר ארבייטזאם זינד, אונד שפרינגען אבגעזאגט אבגעזאגט „צייט איזט געלד", זא הערשט גרנגענד אנדערמוא אן דען נאסען אין זא נראסער פערזעהר, וויא אין דיזעגר ריי־נעשטאדט. דא איזט אין אללעם דרענגען אונד אילען, דאס אין פרעמדער מהזע האט. דך הרב־צוארבייטען; בעגאנדערט בייא דען שטראססנ־עקען, וא זיך דיא ווענע דורכשניידען, איזט עס גע־פעהרליך אונד מאן מוס אכט געבען, דאס מאן ניכט נידערגעפאהרען ווירד פאן דען שנעללפאהרנ־דען וואגען אללער ארט. דא אבער דיא לייטע פאן אין דען וואהننגען צו דען נעשעפטען, פאבריקען עמפערן ועהר ווייט האבען, זא בעניטצט מאן דיא איזענבאהן, וועלכע נאך הללען ריכטונגען דער שטאדט געבוט איזט. דיזעגר איזענבאהנען נעהען אבער אנטפערארדיש, אונד זינד מאנ אונד נאכט מיט נאז בעלייכטעט. — אן מעהרערען שטעללען דיזעגר איזענבאהן זינד שטאבאגען, וא מאן איפ־אונד אבשטייגען קאנן, נאטירליך ניכט אונטער־אירדיש, זאנדערן וא מאן אין דען טונעל (אין דען אונטערארדישען וועג) הינאבשטיגט. אן צוויי זאל־בען שטעללען, דיא וויטט אויסאיינאנדער לייגענד, האט מן דיא אבגעגעמעלרטע עקספלאזיאן שטאנד־נעפונדען. דיא אינע אין דער נעהע דעס פארלא־מענט־נעבאודעס, דיא אנדערע ביים וועסט־באהנ־האף.

בייא דער ערסטען הארטע מאן פלאטצליך אייגען נראסען קנאלל איך דער שטאציאן, דיא נאזפלאממען פערלאששען, אללע פענסטער וואר־דען צערבראכען אונד אים דעם מענעל קאם אין דיקער דיך הערים. אייגע פערזאגען אם וואר־מע־ראאל שווערקעהן פאר שרעקען נעדרעט. דאך וואור־דע נימאנד בעשעדיגט. דאס נאז וואורדע ווידער אנצינדעט. דיא בעאמטען אונטערזוכטען דען מו־נעל אונד אנדערן אין קלייגען לאך. וויא אזה אי־נעם קאנאנענשוס. אללע שטעלנראפפנ־דרעההע וואהרן צערריסען אונד דיא פארדעבטונגען אום צייכען צו נעבען. נעבראכען. אבער דיא אייזע־באהנ־שיענען אונד דער אנטערבר וואהרן אונבע־שעדיגט.

וויא נראסער אונד נעפעהרליכער וואר דיא צווייטע עקספלאזיאן: 2 מינוטען נאך 8 אזהר, נע־רעדע אלס דער צוג מיט 7 וואגנאגען פון דער שאצאיגען אין דען טונעל איינגעפאהרען וואר, האר־טע מאן אייגען הוספפען קנאלל. דיקער ריך קאם אים דעם מענעל הערים, אללע נאזפלאממען ער־לאשען, אללע פענסטער וואהרדען צערשמעטערט אונד דיא פאסאגיערע אין אללע פרעם צוגע בעקאמען פלאטצליך אייגען פונטבארען שטאם. צוגלי־זעלבסט דען וזהר הקדוש זא גוט פערשעהט וויא אין רב. בעלייכטעט דעס דר' ראהלינג אונזוססען. הייס, באזזללייקייט אונד זין טהון אונד לאבסטן. דאס אזהם ניכט אינמאל אלס ברים פ ער־לוידט איזט. צום בעווייזע ברינגען ער איינען בריעף פאן איינעם יעוואטשען, וועלכער נאנען דערזעלבען מיטגינג איזט, וויא דערלישט אבער צוויא שטעללען אים דעם זוהר, אים וועלכען ראהלינג בעווייזען וואללטע. דאס דיא יזדען דאס בריוט פאן בריסטל־בען וונגפריען צו פערזיגען אונד מאנארכען צו מאדרען אנגעווייזען ווערדען. פפיי, איבער דעזעגן ערצלינגע! צום גליק ווייססען עס דיא מאנארכען, ווים עס דיא וועלט, דאס דיא פרייסען קיינע מייי־ערע אונטערטאנען האבען קאנגען, אלס עס דיא יזדען זינד!

דער צווייטע פאן דעם קלעבעראטטע איזט דער פרייסישע האפפרעדיגער שטאקער, דער זיך שאן שעטט אין חבר צו זין פאן דיבבען, פרינדע־ערן אונד מאדרבערגענגרן, אונד זיך שאן פאם אנ־ט־סטעטנג־קאנגרעס אין בעמגין צוריקגעגאנגען אבער יעטצט ווידער צו שפוקן אנגעפאנגען האט־ווארט? ווייר יעטצט דיא ווהרהדן צור שטארטפערי־טעטנג אן בערלין ווארען, בזומארק דיא פארטיא דער ליבעראלען — וועלכע אום יזדען אונד יזדעי־פרייגען בעשטעהען — גנרנג הערזסגבוססען הענגט, זא ליגט ער דיינען קעטטעזהזנר שאלעדר לאן. אום דיא ריבעראלען יזענגבעללען; דענן ביינסן קאנן אויך ער ניכט מעהר. — דיר האבען לעטצטען בערבטטט, וויא ער בייא דען בערלינער ארבייטערן אנגעקאממען איזט. דיא אזהן פיר אי־נען אנאששעדיגען נראבען ערקלערטען, דער אינע שפאבע פזהדט, דיא קיין אדדענשלכער מענש אנהארען קאנן, אונד דיא יוסט אייגען יזדען נעזוחרלט האבען.

ווערענד דעס פראצעססעס אן נייטטעטטען יזענגען דעס בראנדעס דער מינאנאגע האט זיך דאדט פרעדיגען וואללען, וואס בייא אזהם נעבטט אנדע־רעס אזהם, אלס נעגענן דיא יזדען הטטעגן; ער וואור־דע יזאגט ניכט נעגעראכטטן, יעטצט זאלל ער אים יזנגע האבען נאר לאנדאן אן קעהען, אום דארט צו פרדיגען. אין עגגלאנד איזט קיין בארגן, וויא ער יזיינען האט יזענן קאנן. פעללרלייכט האלט ער זיך פאן דארט אייגע פארציאן אן נגנלישע ווייב־טע. דיא אזהם אייגען נטטען נלאנגן נעבען מאכטען.

ערלייך קאممען ווייר צום דרייטען אם בוג־דע, צו דעם פאטטיטטען ווערהאוא, דעם דעדאק־טער דעס „בגנגטארגטגער". דיזעגם בלאטטט ער־שיגט שאן דרייא וואכען אהנע קוריצאן, וואהריך אי־נע שטראפפע פאן אייגעם יאהר נעפאנגנס אונד 500 פל' גאלד שטעהט; אבער מאן האט יזאהרשיגליך נאכדעם מיט אדם. ווייר אהנעדען אללע קאם־נאם, הללוים, לעזעפערייגע דאס בלאטטט אם־מגעזיעגען האבען, אונד אם 1־טען נאוועמבער, דאס אזהם צום קוויאשאל קיין איינגעגעער אבאנגענע נעגרד איינגעשיקט האט. דאדן מאנ דיא רעגיערונג זיך דענקען: בעללע נור צו! לאס נור דען לאנד־טאג ווייעדער בייאמאמטן זיין, דאדן ווירד דיינע אום־מיטטע אויפגעהאבען ווערדען, אונד דיא ווייסט דאדן מאן אין דיא קרי־מנאל־אנטערזוכונג. ווענן דעפפרוידיטער אטטמלגלדער קאممען, דענן אי־נען אבגעארדנעטען דארף דאס נעריכט ערטטט דאדן פאלאדען, ווענן דער לאנדטאג עס עלרלוט, ווענן דיא אי מ ו נ י ט ע ט אויפגעהאבען אזהם.

נארנס איזט. אונד ווא ווענינ דיא ערהאבענען גרינדזוטצע אינזערעס בונדעס אים פאלקע פערביידעט זונד. דענן מאן קאנן ניכט לייגנען, דאס פעעדע זיך בעגאנען. אים דיא מעגשלכקייט פעעלט אבער אים דיא מעגשלכקייט אים אנדערן צו עגזטאווירן אונד צו טרעננען, יא גענגן איינאנדער צו העפענן. דיא רעגיערונג האט זיך דיא מעגלכקייט דאנן, דענן גענעצצנג אבזונג צו פערשאפען, דיא ווירד איך ידערמאן צוגיבן צור גבוירענדנג אבזונג דיעזער גענעצצנג. אבער דיעזער צוגאנג צייגט אונס, דאס דיא מעגשען ניכט דיא מוגענד אונד דאס רעכטסגעפיהל בעזיטצנן אנדע ווערדנ דיא מעגשען ניכט פריידליך אונד פריינדשאפטליך נעבען איינאנדער וואהנען קאننען, ווא אבער דאס געפיהל דער ברידערליכקייט פעהלט, דא נישצט איך דיא פרייהייט אונד גלייכהייט ניכט; דא ענדט איך דיס דזיך דיא מעגשלכקייט גנזעללשאפט. ווענ. בען ווידער דיא גשרייבענען גנזעצצנג. נאך דיא מאכט דער רעגיערונג צו היילען פערמאגן. ביא אונזערנג משגליעדערן אונד וואהל ברידערליכקייט גענוג פארהאנדען, אבער ביא דען בעשטרעבונג. גען דער פיינדע אונד דאס ניכט גענוג. ווד מיססען מעדד אלס פריהער דורך וואפן אונד מאכט. דורך בעלעדרונג אונד בישפיעל דער ברידערליכקייט צום ווענג פערהעלפען. דיעזעס זאללדיא הויפטזאכע אונזערע לאסען זיין פיר דיא נעכסטע צייט. דאדורך ווירד דך אונזער פערין איך שטערקען, ווייל אונזער טוגענדהאפטעס שטרעבען בעמערקט ווידען ווירד, אונד פעלקע עס נאכאהמען ווערדען. — זא לוישעט דער יארגעסבערכט. ווערכען דער נראסמייסטער (אבערסט) פאנען פלסקן נעהאל. טען האט.

• (עקספלאזיאן) אין פראנקפורט אם מאין אונט מאנטאג אבענד אום 6 אוהר אים פאלייציא-געבייטע פערבאנד-ערט. אנגעגרארט. גער קראך געהארט ווערדען. אללע נאכבאמטען וואהדדען פערלאשט. אונד פעלקע שיבען צור שפאנגען. איך דאס גבעדייט אונט שטארק בע. שפרנגט. עס שיינט, דאס אינגענד אין פערבר. בער דינאמיט אין דיא אונטערען ריימע געוואפען האט. וועלכעס עקספלאזירט אונט. — איך אים אמעריקא ווירד אינע פרבסבורג עקספלאזיאן גע. מעלדעט: אין בארטמאר אונט נעמרך אין אי. זענבארג-טונעל אונד אין אייזענבארג-לאבעל דורך דיא עקספלאזיאן פאן 1200 פפונד דינאמיט צערשטممערט ווערדען, וואבייא דיא פונקט פערגא. גען, וועלכע אורך דעם צוג ווארען, געשאדיגט ווארדען.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פריייז.

נעטריידע-נעשעפט. פאן ווייצען ווארדען אין צייטקא 20000 מעטצער צו נאכפאלגנדן פריייז פערקויפט:

ווייצען, בהיים (נייא) 200 מעטצער 79.0 קילא 10.23 נולד. 100 מעטצער 78.5 קילא 10,22 נול. 200 מעטצ. 78.5 קילא 10,22 נולד — 200 מעט 78.8 קילא 10,24 נולד. — 100 מעטצער 78.0 קילא 10.30 נולד. 100 מעטצער 78.0 ק' 10.35 נול. 300 מעטצ' 78.2 ק' 10.45 נול. 100 מעט' 78.5 10.14 נול. 100 מעטצ' 78.3 קילא 10,12 נול.

מעטצער בארען (נייא) 200 מצר' 80,0 ק' 10.45 אל (אלט) 100 מצר' 80 קילא 11.25 נולדען. 100 מעטצ. 70,0 קילא 10.65 נולד.

נאדר-אונגאריש 100 מעטצער' 79.8 קילא 10.15 נולדען. 000 מצר' 79.0 ק' 10.15 נ. 000 מצ' 79.0 קיל. 10.25 נולד.

קארן 7,50—7.80 נולדען.

נרבסבורג מעטצעראווארן 7,00—7.40 נול. מאלצ. וואארן 8.00—10,25 נול.

האפער 6.50—6.70 נול.

מעהל-פריייז פער באללען צו 100 קילאגראם אב בודאפעסט, נטל:

8½	8	7	6	5	4	3	2	1	0
11.20	12	60	13.40	14.30	15.30	16.30	17.40	18.20	18.70	19 20

נולדען.

קליייע פייגע 4,60 נול. נאיאגע 4.70 נול.

שפיריטוס. ראהוואארע אן אפיזיעע 34—34½ קר. ען נאס 33¾ קר. אין קאننען 34—34½ קר. פרעס. ענעגע-שפיריטוס 35½—35¾ קר. ראפינאדע 35—35½ קר פער 100 ליטער-פרעצענט. אהנע פאס, עיסטע קאסטען.

פעטראלעאום אמעריקאנישעס אונפערפאלשט 13,75 נול. פער 100 קילא.

ווייצנער פריייז.

ווייצנער שלאסמעהל מארקע. דער אויס-מייעב אויף דעם ווייצנער שלאסמעהלמארקט אם 29. מען ד' מ' בעטרעגט 781 שטק. דאפון ווארען: 775 אונגאריש 716 אבלישע אונד 290 דייטשע, דיא פייטע שטעלטען זיך פער 100 ק' אונגאריש מאס אבסטן 63—00 67 נול. אבלישע 62—67 נול. דייטשע 62—67.00 נולדען.

לאסטא-צייטונג פאס 31 אקטאבער.

פראג	45	77	27	60	47
לעמבערג	51	85	3	14	81
דעמאנשטאדט	83	58	81	72	32

פראנאזיאלישער ראלאטעריע:

יקותיא הליי לעדערער.

איינזעראטע.

דיא פאטאגראפיע

פאן אדמיראל הרב הנאין המפורסם וכו' בקשת

מויה שמואל עהרענפעלד צוקו"ל

הכם ווע אבד הקק מאטטערדארף ע"א איזט אינזער נאכשטעהענדער אדרעסס צו בע. צייכנען. נאכדעם אדמיראל הרב המהרי הנ' יבו' מויה שמחה בנים שלומא בן הצדיק המנוח הגיל ויע המלא מקום אבי דען ריינערטראנ האפאן

צור אונטערשטטצונג ארמער בחורים

דישבתנו הרמה נעווידמעט. דאהער איזט יעדע אינזערטעגע פערפעלגטנגנ אדער פעראיסע. יונג דער בילדער באיסור „השנת נבול" שטרענגנ. מטעמנ פערבאטען, דעמנאך ווירד בעמערקט. דאס יעדעס בילד. וועלכעס נכט מיט דעם שטעמפעל דער „חברה מזונות בחורים דפה" פערזעהען פיר אינזערליך צו בעזאהלען ווא. ווד האפען, דאס דאס בילד עולבען ווירד. ודהשיטעס יונגס ותבא עליהם ברכת ה'.

נבאי דחברה מזונות הבחורים.

אדרעססע

I. WEISZ, Mattersdorf,
Com. Oedenburg.

דער העלד פאן סעפור

דייטש. אין אונזעריס בלאטטע איס אב. גדלוסטנגן יאהרע אלס פאלגיטאן ערשיין. נגע הוסאריישע יאהאן ווירד דורך דיא אר. מיסמאציאן דיעזעס בלאטטעס נגען איזט. ווערדנ פאן נור

40 קרייצער

פאר אייא אינאלד אין אונגארן. — דייטער יאהאן איזט דער אינטערעסאנט. 120 צייטונגסטייטען שאפיין אונד אין איינען נגע. טען פאסטע-אוטשרא נגעזנדנ צו בעזיעהען נור דורך:

דיא אדמיניסטראציאן
דער
„נייען יידישען צייטונג"
בודאפעסט, שטעפאנס-נאסס 6.

דער העלד פאן סעפור!

מצבות.

ארנאלד קאהנס

נראבשטיין-לאגער בודאפעסט,
Waltzner-Boulevard Nr. 5.

(אז שבת אינד יום נעשעפרט.)

עפפעהלט זיך אללען יינגן, וועלכע דיא מרדיגע פפלכט דעם נראבשטיג-זעטצענס צו ערפיללען האבנן.

זעדד שאנע נראבשטיגע אים מארמאר אונד גראנגט זנד אין נראסטער איסאוהאל אפרא. מהנג. קארדעקטע גראווירונגען, זעדד שאנע שרפטען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדנן בעסטענס אוסגעפיהרט.

וואָ קריגענט מאן איין פיינעס כשר געוואנד?

ווער עס ווילל האבען איין כשר געוואנד, זייא ער. פאן בודאפעסט אדער פאס לאנד, דער געהיט נור צו

אדאלף ראטה

דארט האט ער איסואהל אהנע נאמה. גענעגנ. בער דעם אר צישען הייז שיים שיין דיא ראטה שע פירמא הערים. מאן פינדעט קליידער פיר נראס אונד קליין, דיא פרייזע זנד בילליג, דיא שטאפפע פיין, פיר געלד ווירד מאן בעדיענט זעהר רעעל. אייך אה נע. הרייענס מאן אללעס שנעלל. בעשטעללט מאן זיך נאד מאאס נעיואנד, דנד דיא שנאמטען שטאפפע ביא דער האנד. טוך. פעדיוזיג. שטוויאפפ אונד קלאפה. אללעס קרייגט מאן ביא

אדאלף ראטה

בודאפעסט לאנדשטראסע, קארלסראפעדנע וויי-אי. ווים דעם אדרעסען לאפפעהוזיע.

דיא נייעסטע ערפינדונג

איזט דאס נאך פראפעסאר נאנאטו איס אמעריקא נייעסטע פעלאסטיגע ברוכבאנד פאן אללען. ענד, וואיכל פיר הערנן. ארס אויך פיר דאס אונד קינדער; וועלכעס איזט אנגעדענט אים יינגס נטמטי קיסמלך קאנשטרואירט אונד דאס דער צוויגע. דאס עס וועלכעס דיא פעראלטעסטען כוכבי אין קרעכסטער צייט אין דיא נייגנג לאנג בייגנג. פרייזע: אינזאמט פאן 7—6 נולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 נולדען פיר קינדער אים דיא אלטסטע בול. לייגנ.

נאכדם לאנד אין מוטטער-שפרשטען, לוסט-אלפפעדן, בעפעל-אינלאנד, נטמטי-שטיפפען אונד אללע נטמ. וואאנגנ-אייטקל. — ביא ווכבנדענען בטטפע אנגעגנ. בען אב רעכנס, לוגט אדרעס דאפפעלט, וא איך דיא לוגטנטנ.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist.
Budapest, Franz-Deákgasse.

אעמטערישע אלע.

עפפענצנ, אעמטערס אונד קאלדערס

ווי ווייטנגנ

פאן אללען גיפפטנגן נעטרענקנגנ, ווייא:

לינגערע, רום, שלוזאוויץ, טרעבער

אויף קאלטעס יינגע אדנע אפפאראטע,

עפפעהלט דיא אפאריך דעם

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט,

מאבאקנאסס, ווים-א-ווים דעם איזט טעפפער פיינער ווינגעפטע, קאקע אונד אללע ווי ווייטנגנ פערבעפפערונגנ נאכדנגנ אייטקל. ראפפע ווינגאר. בע, שלעלדראבע, ווינבוקס, ווינבנבאיס, גלי. ציגנ, ווינשטפפנס, קלעיזנגסוזוטר, עטצ. צוד ווינגאנזולאציאן.

נייא! ווינפערפערדנונגסקאמפאזיציאן

מאנזולאציאנסטנד אונד פרייזקוראנט נראטיס.

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer Druck von Markus Neuer Budapest, Franz-Josefs-Platz 5.

דעפּרעדאַטען געהאַטן ווייל נאָר נישט אין". — „האַלטט זיך זיא דער הערר ערלבסם. איין ערהלי־בער מענש ברויכט זיא נישט". — „איך בין איהנען גאָר אויף אייך לייס גענאַנגען; איך צווייפל מאַל ווערדיג זיא אין מיך נישט מעהר אַפּטסען, — אויב זיא נעהט עס ביא דען דיעזעניגען צווייפעלוויזיג, נון בלעטטערט עס שאַפט אויך מיט דער נראַבטען פּערראַטונג זייטער.

(שלום דער עלעקטריש ער אין שטעדלען) דיא עלעקטרישע אויס־שטעלונג אין ווינן איזט נעסטערן נעשלאָסען ווארדען. דראַטענדיג דראַהט אויף דיזע האַלע גע־מאַהלן ווארען אונזעוגה. אוס דיא אויסשטעלונג פּערזאָנד צו שטיקען. דיזע מאַלערבע האַלט דיעלבע אַפּגעגרדע דערדע: „עס דרעגנט מיך דיזע־ צים לעטצטען מאָלע אין דיעזעס אָרט אין זיא. מיי־נע הערר־זון (פּאַם אויסשטעלונגס־לאַבטאָר) אי־נעגע וואַרט צו דיזבען. ווי האַבען דאס ווערק, דאס ווי אונגאַנגען האַבען. צו ערדע געפאַהרען אויף דאָנגען אויבערשטעגע אַנגען. אונטערע ווראַהטונגען זיך זייט אויבערשאַפען ווארדען, ווי האַבען פיר דיא אונדערטיר אייגען גייזען וועגע־בעטיס. איך דעס דיא נעזעהרבע פּאַרטערעס קאָמ־מען נאָגענען. ווי האַבען פיר דיא קונדס־ נגאַר־ביעטיס אונד אַך בין דאַנקבאַר. דאס זיך אויס דעס אַפען. דען ווי נעזעהע האַבען, שאַנע פּרעכטע עגשטיקען ווינדען. דיא בעטטען לאַבטאָר דער בריגע־ דער דער נעזיגע־בע־שטיגדען, דער קוקס־ דער, דער שיפּפּשלעלע אונדערגע פּאַטערלאַנ־ דעס אונד בעזאַנדערען דער דיעזעשאַרט ווינן דיא בען זיך צו דיעזעס אונדערגע פּרעאַרענגס. אין שפּרע־ בע אַלדען גייזען ווערדטסען דאנן אויס. אינסטע־ אַנדערע דען בוידען פּרעדיגטענען. דיא אייגע פּרע־ דיגענען אונד דען ווידעראַנדען. דיא זא אויאַנאַ. דיא בעפּרעכונגען אונד דען ווידעראַנדען אונד אַנדערען גוטען אַרבעטען אונד אַנדערען אַנגעגאַנגען אונד אַנגעגאַנגען אונד אַנגעגאַנגען אונד

פאלגען דיא צערטיימעדרען וואנענענסטער אונד שוועדערען צווישענגעזעדץ אין שטיקען אונד נאלאז. שלייסטערן דערום, וואהרוך פעלע פערוואנדטע וואורדען, בעזונדערס שטארק וואדען דיא דריא לעטצטען וואנענאס בעשעדיגט, ווייל אונטער אלנען דיא עמפעלאזיאן שטאטצגעפונדען האט. דער צוג וואורדע בלאד צום שטעהען געבראכט, דאס גאז וויעדער אנגעצונדעט, אונד דא דיא וועכטער הייזער אונד דיא וועכטער זעלבסט אונבעשעדיגט בלייבען, זא פאנגטע מאן גלייכלעכערוייזע ציבען בעגען, דאס קיינע צינע אבגעלאסטען וועדען, דאמיט קיין צוזאממענשטאס נעשעהען, נור 3 פאן דען רייזענדען זינד שווע. נעגען 30 מייסט פערוואנט. דעם. דיא אונטערזוכונג צייגטע לאבער פאן בעדייטענדער לענגע, בייזטע אונד טיעפע; דיא מיעלע זינד איינגעשלאגען וויא פאן שווערען נעשטאנע. פערשטאנד לעסט זיך, דאס דער דיא אנדער אם שפעלע האבען, וואס איך שאן דורך אין מעלבערנאס אוס אמעריקא בעשעשט. מיטס וורד, וויא איך, דאס נאך וויטערע אס. מענטאשע צו פרוווארטען זינד.

ווער אונד וואס דיעזע פעניערע זינד, דאס וואללען וורד אונטערזיך לעזען אראנגיר. זעמצען: אירלאנד אזס איינע אינזעל, וועלכע מיט שאטטלאנד אונד ענגלאנד דאס לאנגיייד נאכ. בריטאנען בילדעט. דיא אירלענדער זינד זא וויא דיא מלאיאקען אין אנגארן, אינווערטס אביטס צו זיכען נעזעזאנגען, אדער פאן דען ייזען ענג. לישען לאנדס (מאנאטען) פלעלדער צו פאכטען אונד צו בעבוטען. דיעזע פאכטונגען ווארען אבער זעהר מהזיער, אונד זיעען דיא פעבטער נכט צאה. לען קאנגטען, וואורדען דיא מיט וויב אונד קינד פאן אדהיר הייטע וועגגעטריבען אונד דעם עלענד פייזגעגעבען.

דאדוס האט זיך בייא דען אירלענדערן איינע בעטטערקייט. אין דאס נעגען ענגלאנד אייגנע וואפנען, דער שאן אפט זא ריכטיג אנגעגעבען האט. איך וואר נאך איינע צייטיע אורלאכע צור אונצופרידענהייט נעגעבען, אונד צוואר דיא פערשרעקנהייט דער פעליגאן; דיא אירלענדער זינד קאטהאליק. דערהעלב דיא שאאפטע קורבדיא אנגליקאנישע אזס וועלכע אויך דיא אירלענדער איינען נאסאסן דורך אויסאנד מע. דיא נאפטה צוזאמענפעלע אירלענדער נאך אמע. ריקא אויסצואנדערן, אונד פאן דיעזען בילדעטע דעם אם אינגען אם 17-טען אקטאבער ערשיע. נענען אדטיקעל מיט דער אויפשריפט „פערהאס מעטער וואוכעדער.“

* (אטטענטאט אויף בי ז מארק) אין דרעסדען, אין פרייטאג, וויס אין מאנ פערהאנדעלט וואדען, דער לאנד פאגט אויסדר נעגנדע, דער אין רוסישער נהזוליסט זין זאלל. אונד דיא אבזוכט האטטע, בזיגמאיר צו ערמארדען. — מאן פאגט בייא אזהם אינע שפרטעגע, דיא פיס מאר פאגט נעפיללט אזה: דאס אזס אינע פליסס קריגט מיט וועלכער מאן דען מעגשען אינשלעפען אונד אויך פערגיפטען קאנן. ער האטטע אויך נהזוליס טישע ערשפרעכונגען בייא זיך.

* (טומולט אין אירלאנד.) אין אירלאנד זינד צוויייא פארטיען, דיא אינאנדער פיינד לך נעגענאבערשטעהען. דיא אינע הייסט דיא „אראנגעמען“, נאך דעם אייראנישען אבגעאנדרטע מען פארגעד, דער נעגען דיא ענגלישען לאנדס, נוסבעגעטצונג אין אירלאנד אויפגעבראכט אזס אונד דער דיא „אראנגעמען“ (פעריזן דער אייראנישען פעסטע) נעגיירטעס האט. דיא אנדערע פארטהיא הייסט „אראנשיסטען“, אונד האלט בייא דער רעגערונג. דיעזע פארטע אזס זין אין דער אבערלאנד פאן אירלאנד מיט דעם דעפוטירטען פארלאנד אין דער שאפט לאנדערערי אנגעקאמטען אונד פאן דען פארלעמענטס מיט נאכמען פארדען וואורדען, בייא וועלכער גערעגענהייט עס צו אינעם ארגען שווטס קאם. דיא פנסטער דעס שפארטס הויזס וואורדען צערטרומערט. פעלע הוך שטיי. וויידע פערוואנדטע, אונד פרסט הוך טיטשע דיא הערגשטעללט.

* (דער ארמע פיגגעלען ען.) אינפטר דעם אבאנגענען דעס „פיגגע. לענשטע“ זאללען 300 נייס טליכע נעגעע זען זין, פאן וועלכען — נאכדעם דיא שטטצונג נעגעלטע. מאנשאפטען אין דען טאג עגקאמטען אוס — 120 דאס בלאטט צייטונגשטיס האבען, אבצייא דיא נאך אויף אינען ארט „צוייא מאנאטט דאס אבאנגעטענגעלט. פארטנעצאהלט האבען, וואס אבער אויף דער שרייבען דער צייטונגעשטיקען בלעטטער אללעס אז לעזען וואר דאס ווייד דן וועראיא נכט אויף דען הוט ششקען. דיעזע פאללען אינגע בייטפעדע פאן דיעזען דייעבעס. בייטפאנגען: „איך בדוכט קיינע מיט שאننא נעד. דעדן פעטט נעשטאפפט ششنע.“ — „פאן אינעם

דעדסטן דער נעזאגטע נכט צוגעבראכט צו קאנגען אויס. נעשפאכען האטטע.

אינע אנגרייפלנע פיטפעלשטעדע פערפאגן אונ. טער דער שוולע דער לופט. דא שיין טעגלעד זיך ווינ. דער צו בעזיהונגען. דיא הענדע לאנגען שטלל, דיא בלעס. סע קרעפטע אויף זיין אנפלייסן צוריק. דיא אינען אפפנ. שטן זיך ווינדע. זיפ פאראקעטע דיא שטיין דעם קראנ. קגס מיט אינגם שווייטטוכ.

דאנן שפראך ער: „בעזיהונגען דיא זיך, פרייטפטער דער מעדעל! זיגן בי אللה אוזס. אונד דיא דאנגען אידר אונערקטע עקאנגס אונד בערייט, נון לא ווירד אידנגן פער. נעגען זיין — א, דאס איך דיזס אדנגן לאנגן מ.ס. אבער איך שוולע עס. מיין נאנגעס הערן אזס דעסטן אללר אונד דרענגס מיך; אין מיר לעבט עס אלס אינען נאנגעס אינבריגונגס אדר ווענן מיינען ווהרווירדיגן אפטיר, דער אדנגען מיט פריידן פערגיהט, איך ווענן דיא נעמינדע דיא מיט פריידן דיא ווערדע אונטער אידרע מיטלערדע עללס — ווא אדרלטע דער נאטט דער באדמהיגקייט נכט דאס וואדס אויסשרעקען: נוגאדע דעם ייאגען — ווענן.

„נון, שפיך! ווענן: —“

„ווענן דיא אויך ווייטער נוט צו מאכען ווכען, וואס אידנגן מאגלד —“

אוויא יוסף דיעזע וואדס אויסגעשפאכען, שפאנט מעגדיל מיט אונפערמוטעטער קראפט אים בעמעדע אדף. זא דאס ער מאסס מעהר דאדען שאאדר, אלס דאס. „נוט. מאכען,“ דריף ער מיט שווי שפארקער שטטמפ אויס, „נאטט. ען, אם, דאס וויל איך זא, דאס אזס א מיין נאנגעס פערלאנגען; דאס אזס דער בעבער, נאך דעם איך דריסטט. דיא אדבעיט, אונד דיא אללעס אזס אזס אז